

“No m’agrada tenir somnis ni esperances”

El Premi Nacional de Poesia ens ofereix la seva sàvia visió de la poesia i del futur del país i de la llengua

LLUÍS LLORT

● Joan Margarit –poeta que no adjectivarem per no incomodar-lo– té una conversa molt amable. Parla sense sentenciar, però sense mossegar-se la llengua. La seva experiència vital li atorga un punt de vista ric, sòlid, perquè a través de la poesia, de la inspiració amb què ho connecta tot, és un gran observador de les facetes de la vida.

Coneix la revista Presència?

Conec la de Vic dels anys 50 i 60, perquè és el record que ocupa el meu cervell i els cervells tenen una capacitat limitada. En tot cas, que una revista en paper i en català hagi aguantat 50 anys té molt de mèrit.

Pel que fa a la llengua, hem passat el pitjor, o el català encara pot patir més?

Encara ha d'arribar el pitjor. De vegades passa que els veïns et fan més mal que els enemics llunyans. Em fixo en Irlanda, per exemple. És un país que com a patriòtics ens donen mil voltes. I se'n van sortir amb la independència, però quan van triomfar políticament, el gaèlic es va acabar. Quan hi ha llengües fortes a prop, les més petites pateixen, això segur. El català no està garantit ni amb la independència...

Creu que serem independents?

D'esperances i de somnis no m'agrada tenir-ne. Miro de ser el més feliç possible, però vivint el present. “Somiar és buscar un amo”, dic en un dels meus poemes.

Va debutar el 1963... Quina sensació té després de més de 50 anys de poeta?

Cap sensació. És la meua vida. No hauria pogut viure sense escriure poesia. Qualsevol cosa que em pugui passar, si en puc fer una anàlisi a través de la poesia, ja està

vençuda. La unitat de la meua vida amb la poesia és total.

És complicat de resumir, però com ha viscut aquests darrers 50 anys?

La vida té dues zones importants. La primera és la infantesa. Té una característica similar a la senectut: és neta, transparent. Pot ser complicada, però encara no és un *lio*. A la senectut passa igual, tot i que aleshores aquesta netedat és conscient i es té una percepció general de la vida, cosa que no passa a la infantesa. Tot el que queda al mig, entre la infantesa i la vellesa, és el veritable *lio* i no té cap interès.

Li sap greu si escriu *embolic*? És que *lio* no sé si m'ho deixaran passar...

Posa-ho amb cursiva, si vols, però és que *embolic* no és el mateix! Un *embolic* és un *lio* de baixa intensitat, i la vida en té molta, d'intensitat [afirma rient].

“No hauria pogut viure sense escriure poesia”

Veient el passat i present de Catalunya, com veu el seu futur com a poble?

És un moment en què és molt difícil veure res. Tant aquí com a Espanya. Sembla que es vulgui canviar tot i dubto molt que es pugui canviar gaire cosa. Darrere de tot això veig una certa decepció. L'entusiasme de la gent ha estat una sorpresa. La dels polítics, no. Veient les primeres onades

Joan Margarit i, de cara, el seu pare, compartint unes tapes a l'Iruña el 1959

Aquelles visites a l'antic cafè Iruña

● “Aquesta foto està feta el 1959. Jo tenia uns 21 anys i estudiava arquitectura a Barcelona. Tot just havia tornat de Canàries, una terra meravellosa, si més no en aquella època. Els pares encara hi vivien, allà, i quan venien a Barcelona em visitaven. Aleshores solíem anar al cafè Iruña, a la plaça del Duc de Medinaceli. Els pares ja hi anaven de joves a picar unes tapes. Per a mi, tot plegat empalmava amb la Catalunya llunyana en què l'àvia va plorar la mort de Verdaguier”, explica Margarit.

d'entusiasme pensava que potser aquesta energia podria arrossegar els polítics, i no ho ha fet, en absolut.

I el futur de la literatura catalana?

La literatura depèn de tot això... Si la llengua se'n va a fer punyetes no hi ha literatura que valgui. Penso en l'excel·lent poeta gal·lès R.S. Thomas, que va ser un independentista furibund. Va escriure al llarg de tot el segle XX, però mai en gal·lès, només en anglès. Un grandíssim poeta, això sí, però en llengua anglesa.

Ho tenim complicat, doncs...

No és un tema senzill. En un món antic en què les fronteres aïllaven i no hi havia avions ni trens d'alta velocitat, era una cosa. Ara és més perillós, perquè el món està tan comunicat que tot ens porta a la llengua més forta o grossa o dominant per facilitar aquesta comunicació massiva.

Què canviaria dels darrers 50 anys?

Res! El passat no es pot tocar. No cal ni pensar-hi, no serveix de res... Jo no ho faig mai perquè ho tinc prohibit pel metge.

Alguns dels seus temes recurrents són la ciutat, l'amor, la mort, l'arquitectura...

No és un tema recurrent, és una eina! Em serveixo de l'arquitectura per construir

Joan Margarit a casa seva i jugant amb les ulleres, com acostuma a fer.
QUIM PUIG

BIOGRAFIA

El poeta arquitecte

Nascut a Sanaüja el 1938, Joan Margarit ha exercit d'arquitecte fins a la seva jubilació. Des del 1981 ha publicat 27 llibres de poemes en català, si bé va debutar fa 50 anys amb tres en castellà. El 2008 va rebre dos premis nacionals de poesia (català i espanyol), per *Casa de Misericòrdia*.

poemes, però no en parlo. La poesia no pot tenir adjectius. És prou complicat fer un bon poema per, a sobre, afegir-li un adjectiu que la qualifiqui. Un cop *ets* en un poema, tot s'hi val per fer-lo realment bo. Atesa la dificultat i que tot s'hi val, és ridícul que crítics i altres poetes et vulguin dir com ho has de fer o què escrius.

I com escriu poemes, doncs? Què li cal?

Un poema necessita inspiració. La inspiració marca la frontera entre un poeta i un que no ho és. La inspiració vol dir relacionar les coses de la vida, les unes amb les altres. Si no hi ha inspiració, cap escola d'escriptura no serveix. Un cop hi ha aquesta inspiració cal buscar que les paraules diguin moltíssim més del que el diccionari afirma que volen dir. Un poema em dura uns quants mesos, em llevo amb ell, me n'hi vaig a dormir... Fins que arriba aquell moment en què has de decidir si el lences o el dones per acabat. Has de tenir el do, però també molta tècnica i picar molta pedra.

No tothom pot ser poeta...

La poesia que imita la poesia de veritat és molt avorrida. La música que imita la de veritat la pots escoltar molt fluixeta. El poema no el pots llegir fluixet. De fet, un poema dolent és una de les coses més horribles que hi ha! [riu amb ganes]

Al Museu de la Confitura de Torrent ens vestim d'or

Hem guanyat dos premis atorgats pel Dalemair Marmalade Festival
Hemos ganado dos premios otorgados por el Dalemair Marmalade Festival

Gold International

Mermelada de taronja amarga
Mermelada de naranja amarga

Bronze

Mermelada d'aranja & Beefeater
Mermelada de pomelo & Beefeater

Museu de la Confitura de Torrent

Plaça Major, s/n. 17123 Torrent (Girona)
T. 972 30 47 44

museuconfitura.com
info@museuconfitura.com

[/museudelaconfitura](https://www.facebook.com/museudelaconfitura)
[#museudelaconfitura](https://www.instagram.com/museudelaconfitura)

Guateque de Ràdio Sant Joan

Diumenge **29 de març de 2015**

Al pavelló de Sant Joan les Fonts

Hora: **17.30h**

Preu: 7 € (individual)

10 € (parella)

LOS 3 SUDAMERICANOS

ELS CORBS NEGRES

Organitza: **rsi** Sant Joan

Col·labora: **fans** IMPERIAL ABBEY